DE OOSTPOST.

LETTERKUNDIG, WETENSCHAPPELIJK EN COMMERCIEEL

NIEUWS- EN ADVERTENTIEBLAD.

PRIJS VAN INTEEKENING.

De OOSTPOST verschijnt elken *Maandag* en *Donderdag*. De prijs voor den tweeden halven jaargang is ƒ 8.— rec.

Het abonnement geschiedt in eens vooruit voor dezen tweeden halven jaargang.

MAANDAG 22 SEPTEMBER.

PRIJS DER ADVERTENTIEN.

De prijs der ADVERTENTIEN is ƒ 1.— voor elke TIEN WOORDEN: behalve het zegel.

Advertentien met groote letter betalen dubbeld.

Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen word betaald met de helft van het bedrag der advertentie.

No. 53. VERANTWOORDELIJKE UITGEVER E. FUHRI TE SOERABAYA. 1856.

OFFICIEEL GEDEELTE.

JAVASCHE COURANT.

Van den 17den September 1856, No. 75.

EXTRAKT *uit het Register der Besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indie.*

BUITENZORG, *den 2den September* 1856. (No. 13.)

(*Staatsblad no.* 55*a.*)

Gelet op het besluit van 25 April 1856 no. 36;

Gelezen de missive van den Minister van Kolonien van 8 Julij 1856 la. A no. 27/601, strekkende ten geleide van een afschrift van 's Koning besluit van 6 Julij 1856 no. 10 waarvan het dispositief luidt als volgt:

„Onzen Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indie te „ magtigen, om no. 7 der provisionele bepalingen nopens „ den aanslag en de invordering der landrenten, vastgesteld „ bij besluit van Kommissarissen-Generaal over Neder- „ landsch-Indie, dd. 4 Januarij 1819 no. 1 (Indisch staats- „ blad no. 5), zoodanig uit te breiden, dat vrijstelling mag „ worden verleend van den, op den voet van no. 3 en 4 „ dier bepalingen, geregelden aanslag der landrenten, niet „ alleen in zeer buitengewone gevallen van groot misgewas, „ maar ook bij het bestaan van alle andere buitengewone „ en gewigtige redenen, ter beoordeeling van Onzen Gouver- „ neur-Generaal voornoemd.

Is goedgevonden en verstaan:

Van het bovenstaande deze aanteekening te houden.

Afschrift, enz.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal:
De Algemeene Sekretaris,
VAN DE GRAAFF.

Civiel Departement

BENOEMD;

Tot kommies voor de komptabiliteit op het kantoor van den assistent-resident van Bandong (Preanger Regenschappen), de gewezen kommies op het residentie-kantoor te Pekalongan J. W. Toorop.

Op het Residentie-Kantoor te Batavia.

Tot eersten kommies, de tweede kommies op dat bureau J. B. M. Boshouwer.

Tot tweeden kommies, de derde kommies bij den chef der vierde waterstaats-afdeeling J. J. de Thomeze.

INGETROKKEN:

Op zijn verzoek, de aan K. Coenaes verleende akte van toelating als partikulier apotheker te Soerakarta.

MAGTIGING VERLEEND:

Tot het uitreiken aan E. Scheider, eener akte van toelating tot de uitoefening der artsenijmengkundige praktijk te Soerakarta.

Militair Departement.

BENOEMD:

Tot lid van het hoog-militair-geregtshof van Nederlandsch Indie, de kapitein-luitenant-ter-zee van het sedentaire zeewezen in Nederlandsch-Indie N. baron Gansneb genaamd Tengnagel, chef van het beheer der gouvernements schoeners en kruisbooten.

ONTSLAGEN:

Uit Z. M. militaire dienst, de tweede luitenant der infanterie M. A. D. van der Krap.

VERTREK VAN DE LAND-MAIL.

De Resident van Soerabaya brengt bij deze ter kennisse van het algemeen, dat op **Zondag** den **5den October** aanstaande, des namiddags ten 1 ure, de pospakketten zullen worden gesloten, bestemd voor de verzending naar Europa met de overland-mail.

SOERABAYA, 17 *September* 1856.
De Resident,
VREEDE BIK.

ROOMSCH KATHOLIEK ARMENBESTUUR.

(*Gratis*). Ingevolge besluit der Hooge Regering dato 8 Mei 1834 zal de driemaandelijksche huiskollecte over het derde kwartaal van het jaar 1856 gehouden worden op Donderdag den 25 September en de volgende dagen.

Namens het Roomsch-Kath. Armenbestuur,
De waarn. voorzitter.
G. J. H. FRANSSEN.

VENDU-DEPARTEMENT.

VERKOOPING

Op Dingsdag den 23sten September.

Voor de toko van den heeren Ledeboer & Co, aan de Kalimaas.

Op Woensdag den 24sten September.

Voor de woning van den heer Hofstede, te Kapoetran.

Op Donderdag den 25sten September

Bij den pachter der pandjeshuizen I-Giok Tjoan, te Passar Besaar.

Soerabaya, den 22sten September 1856.

— Met Julij 1856 is het twee en twintigste maatschappelijk jaar, van 't Departement Soerabaya der Maatschappij tot Nut van 't Algemeen, (hoofdzetel te Amsterdam), geeindigd. Wij vinden ons in staat gesteld hier een kort overzigt te geven van de werkzaamheden en instellingen over het afgeloopen jaar.

Het aantal leden, in Julij 1855, 107, daalde door vertrek, overlijden als anderzints, tot 88. Van de Bibliotheek werden 836 banden ter lezing gratis uitgereikt; gewoonlijk waren er een 90 tal in rondlezing bij de leden, bij militairen, gevangenen en zieken. Het departement hield steeds correspondentie met de mede — departementen op Java en met het Amsterdamsch Hoofdbestuur. De gestichten Parapattan en Djati zonden haar de verslagen. In Nederland werd het Soerabayasch Departement voortdurend vertegenwoordigd door den heer D. D. Buchler, veelal gesubstitueerd door Dr. W. R. van Hoëvell.

De school voor Javaansche kinderen bevat een honderdtal leerlingen van alle standen, die gratis onderwijs ontvangen in hunne moedertaal en in het maleisch, lezen, schrijven rekenen, eenige kennis der aardrijkskunde en geschiedenis. Zij kostte aan het Departement ƒ 500. — Het onderwerp wordt gedoceerd door chineesche christenen, door 't Departement bezoldigd.

— Men leest in de *Javasche Courant* van 17 Sept. No. 75.

Van gouvernements wege zijn de volgende leveringen, gedurende 1857 uitbesteed, tegen de hieronder bekend gestelde prijzen, als:

BANTAM. — De levering van klapperolie voor de kustverlichting op de vierde punt in straat Sunda, van 1 October 1856 tot ultimo December 1857, tegen betaling van ƒ 1 per Nederlandsche kan.

SOERAKARTA. — De levering van rijst en zout aan het legioen van den pangeran adipatie Ario Praboe Prang Wedono, tegen ƒ 2:50 per pikol rijst en ƒ 5:25 per pikol zout;

de levering van gras en padie, voor de paarden der dragonderlijfwacht van Z. H. den soesoehoenan, tegen 30 duiten per ration gras en 5 duiten per ration padie;

de levering van voeding voor de gevangenen, daaronder begrepen de benoodigde olie ter verlichting der gevangenis, tegen 10 duiten per man daags.

PATJITAN. — De levering van rijst en zout, ten behoeve van de pradjoerits, tegen ƒ 2:30 per pikol rijst en ƒ 6:60 per pikol zout;

de levering van voeding voor de gevangenen en kettinggangers, daaronder begrepen de benoodigde olie ter verlichting der gevangenis, tegen 16 duiten per man daags.

LAMPONGSCHE DISTRICTEN. — De berigten over de maand Augustus jl. behelzen nog het volgende.

Te Sepoetie hield de bevolking zich bezig met het omkappen en verbranden van bosch tot het aanleggen van ladangs.

Gedurende de maand Augustus werd te Telok Betong ingevoerd.

ƒ 8085 zilvergeld, ƒ 550 recepissen, ƒ 820 kopergeld, 6 pikols gambier, 7 pikols arabische dadels, 8 pikols kajang-olie, 11 pikols aardvruchten, 512 pikols rijst, ¼ pikol klapper-olie, ¼ pikol uijen, 25 stuks geiten, 10 riem hollandsch papier, 6 dozijn kippen, 1 vat teer, 1 kist thee en 15 koijangs zout.

En uitgevoerd: ƒ 200 zilvergeld, ƒ 1710 recepissen, 32 pikols gomélastiek, 424 pikols harst, 15 pikols zwarte peper, 150 pikols ontbolsterde koffij, 90 pikols boomwol, 10 pikols boombast, 144 pikols trassie, 80 bossen bindrotting, 2000 stuks klappers en 26 stuks planken.

In het distrikt Toelang bawang werden 555 pikols rijst ingevoerd,

AFGEDREVEN ONWEERSWOLKEN.

(KLEINE LEVENSERVARINGEN VAN EEN WINKELBEDIENDE.)

(*Vervolg.*)

Zoo ging de grootste helft van den dag voorbij en meermalen moest ik een traan wegwisschen, want mijn hart was tot barstens toe vol. Wie zou zich mijner, alleen staande op de wereld, ontfermen? Mijn vader was reeds vroeg ontslapen, mijne moeder hem eenige jaren later in 't graf gevolgd, en bloedverwanten — zoo ik ze had, ik kende ze niet, ik had ze nooit gezien. Een meer verlaten schepsel dan ik kon te naauwernood op Gods wijden aardbodem bestaan. Werken wilde ik, kon ik het maar vinden; en wat zou ik ter hand nemen? Ik zag geene uitkomst, maar ik besloot tot het uiterste te volharden en dan, moest het daartoe komen, mij uit te strekken en den hongerdood af te wachten met het innerlijk bewustzijn van manmoedig te hebben gestreden, maar buiten schuld in den kamp bezweken te zijn.

De middag was reeds ver verstreken toen ik nogmaals met schroomvallige schreden en doodsangst in het hart, een grooten manufactuurwinkel binnentrad en mijne gewone vraag deed, of ik den patroon of den chef een oogenblikje spreken mogt. Van de nieuwsgierige blikken, die ieder op mij wierp, werd ik spoedig verlost door eene stem uit een zijkantoortje, die mij verzocht binnen te komen. Een lichtstraal schoot mij door de ziel (men denke aan den stroohalm, waarvan ik straks sprak), want de toon dier stem was minzaam: ik had er dien dag zoo nog geene gehoord.

— Ga zitten, jongmensch! — zei een bejaard heer, terwijl hij een kantoorstoeltje naar mij toeschoof en van het boek waarin hij zat te schrijven, op zag, — Wat is er van uwe begeerte?

— Mijnheer, — zei ik, getroffen door eene beleefdheid, die mij nog niet was voorgekomen, — ik hoop, dat gij mij de vrijheid niet euvel zult duiden die ik neem van mij tot u te vervoegen. Omstandigheden nopen mij eene andere betrekking te zoeken en ofschoon ik niet weet of er in uwe zaak eene plaats open is, heb ik mij verstout hier binnen te treden, om u mijne diensten aan te bieden.

De koopman bedacht zich een oogenblik en toen ik op zijne vraag, of ik in het manufaktuur-vak werkzaam geweest was, bevestigend antwoordde, met bijvoeging, dat ik ervaren was in het vak der rouwgoederen, liet hij er op volgen: — Ik kan op uw verzoek geen gunstig antwoord geven, want er is op het oogenblik bij mij geene vacature. Zoo gij eens nader wilt aankomen is er misschien mogelijkheid op, want in ons vak veranderen de jongelui vrij dikwijls van betrekking.

Hij zei dit minzaam, maar toch was het weder een nieuw vonnis dat mij trof. Eene barsche afwijzing zou mijn hart toegeschroeid en mijn geest verslagen hebben; maar de vaderlijke toon zijner stem en de overtuiging, dat ik reddeloos verloren was, dit te zamen overweldigde mij zoo zeer, dat ik zonder mij te kunnen bedwingen, eensklaps in een zenuwachtig schreijen losbrak. — Vergeef mij, mijnheer, dat ik u lastig val met eene scène, die u onbegrijpelijk moet voorkomen; maar de vriendelijkheid, waarmeê gij mij behandelt en die ik sinds lang niet gewoon ben, overmeesterde mij tegen mijn wil. Ik zal mij verwijderen, mijnheer, en zeg u dank voor het vooruitzigt, dat gij mij geopend hebt.

— Neen, ga nog niet heen, — hernam hij en trok mij bij mijn arm weêr op het stoeltje neder. — Uw gezigt bevalt mij, het is, geloof ik, dat van een eerlijk mensch. Zeg mij, zoo ge er toe besluiten kunt, wat de reden is van uwe buitengewone smart, ofschoon ik, een vreemde voor u zijnde, er niet op aan wil dringen, zoo gij het beter acht, uwe omstandigheden verborgen te houden.

— Ik heb geen grond om ze te bedekken, mijnheer, — gaf ik ten antwoord, — en vooral niet voor iemand, die alleen uit menschlievendheid eenige belangstelling voor mij aan den dag legt, — en daarop verhaalde ik hem, zoo beknopt mogelijk, de voorvallen van den vorigen dag.

Hij bleef mij gedurende mijn spreken onafgewend aan-

Banda. — In den nacht van den 29sten op den 30sten Julij heeft zich hier eene vrij zware doch kortstondige aardbeving doen gevoelen, de rigting nemende van het zuiden naar het noorden.

De weersgesteldheid kenmerkte zich door aanhoudende zware regens, van tijd tot tijd vergezeld met hevige windvlagen uit het Z. - O. — Hierdoor hadden de notenboomen veel te lijden.

Men leest in de *Java Bode* van 17 September. No. 75.

— Een vreeselijk drama is aan de lijst der *gruwelen* van den *koeliehandel* toegevoegd, en vond plaats op het Nederl. schip *Banca*, met koelies naar Havannah bevracht. Dit vaartuig van 700 tonnen verliet omstreeks eene maand geleden Macao, en kwam met lekke watervaten op de de buitenreede aldaar terug.

Het vaartuig bleef daar ter reparatie liggen, terwijl het den koelies, uit vrees voor ontsnapping, verboden was aan wal te gaan. Ll. Zondag werd de gezagvoerder door een Chineschen doctor, die zich mede aan boord bevond, gewaarschuwd dat er onraad broeide. Ter beteugeling van een oproer, werden de handwapenen op den achtersteven gebragt en twee kanonnen met schroot geladen naar den voorsteven gewend. Om negen ure des avonds brak het oproer uit en de bemanning vlugtte naar den voorsteven. De gezagvoerder deed eerst twee schoten over de hoofden heen, doch dit tot geen resultaat leidende, en de koelies, metal wat voor de hand lag gewapend, voorwaarts dringende volgde er eene algemeene losbranding van de handwapenen en der beide zwangere kanonnen. Hierop vloden de koelies naar beneden, kort hierop drong zich een vlam uit de achterluiken te voorschijn en spoedig stond het geheele vaartuig in brand. Weldra stortte de groote mast met donderend geluid neder, daarna de voor- en bezaansmasten, terwijl om middernacht het kruid sprong. Van de Europeanen worden de gezagvoerder, de konstabel en hofmeester vermist, benevens 220—230 koelies. Zij die zich gered hebben, werden door de stoomboot *Queen*, een kotter een lorcha en eene boot opgenomen. Het lijk van een der matrozen, die men vooronderstelt verdronken te zijn, werd gisteren door de *Queen* in eene chinesche boot gevonden. Tot dusverre de bijzonderheden, voor zoo verre ze ter onzer kennis kwamen; de zaak wordt door de portugesche autoriteiten onderzocht.

— Met het schip Alcor is den 14 dezer ter reede alhier aangekomen het grootste gedeelte der artillerie en sappeurs, behoord hebbende tot de expeditie naar de Lampongs. Het teruggekeerde detachement artillerie bestond uit den kapitein de Roock, den 2den luitenant Coblijn, 1 adjudant-onderofficier, 23 Europeanen en 21 Inlanders, en dat der sappeurs uit den kapitein Caspersz, 1 adjudant- onderofficier, 3 Europeanen en 22 Inlanders. Sedert den 30 Augustus is er niets belangrijks in de Lampongs voorgevallen. De gezondheidstoestand der troepen was over het algemeen redelijk.

NEDERLAND.

— Den 6 Julij jl. des avonds ten 9½ uur hield de magnetiseur Siemelink te Amsterdam, bijgestaan door zijne Clairvoijante, Mej. Jeane, eene magnetische zitting betrekkelijk den heer P. D. Loeterbagh, scheepsgeneesheer aan boord van het Ned. Fregatschip „*Palembang*" kapt. Hoekstra, 't welk den 14 April uit het Nieuwediep naar Indie vertrekt.

Het originele verslag daarvan werd per landmail naar Indie gezonden en de waarheid van het magnetisch gezigtspunt zal dus bij behouden aankomst van gemeld schip in Indie of bij zijne terugkomst in het vaderland kunnen blijken.

Wij laten intusschen dit verslag hier volgen:

— De Clairvoijante op genoemden avond in helderzienden toestand zijnde, verklaart onder anderen het volgende te zien, aangaande genoemden bodem en geneesheer:

„Ik zie hem zeer duidelijk; op dit oogenblik is hij bezig met schrijven in zijn eigen vertrek, hij is in zeer diepe gedachten.

„Niets bespeur ik dat er van belang gebeurd is met de *Palembang*, door ongunstig weder.

„Hij heeft aan boord veel over het magnetismus gesproken

„De *Palembang* zie ik zeer langzaam voorstevenen — met geen harden wind — volle zeilen — voor de wind, — wel warm, maar niet overwarm, het schip is nog niet voorbij de linie, het bevindt zich thans op 10 Gr. N. Br. en 15 Gr. W. L.

„Voor 3 weken geleden heeft de *Palembang* hooge gebergten gepasseerd — regts van de steven, den steven voor uit (Stuurboordzijde.)

„Er zijn weinig zieken aan boord, maar mijn vriend L. heeft veel te doen gehad met zeezieken. Men heeft een schip in zee gezien, dat was een Nederlandsch schip — het had schade bekomen — met storm, men heeft het niet kunnen helpen.

„De eerste stuurman aan boord moest niet zóó driftig zijn — anders krijgt hij een ongeluk aan boord.

„De kapitein is wel en gezond — ofschoon hij veel aan hoofdpijn lijdt.

„Waarom gebruikt de heer L. die voetbaden niet, die ik hem heb aangeraden.

„Op dit oogenblik (10¾ ure) bevindt hij zich in de groote kajuit met het geheele gezelschap — men is in een zeer druk gesprek maar L. luistert niet — hij is zeer afgetrokken, — hij had een groot papier in zijne handen, was daarmede uit de hut gekomen, maar heeft het weder weggelegd — het zijn eenige aanteekeningen.

„Na dat de *Palembang* de linie zal hebben gepasseerd gaat de reis langzamer door tegenwind — men zal geene avarij bekomen.

„Wij zien L. weder terug komen in Amsterdam — alvorens zal hij ons uit Indiën een brief schrijven; hij zal met dit verslag te vreden zijn — omdat het de waarheid behelst!!!

De heeren J. C. ten Cate en J. C. Michell stelden hunne handteekening onder dit verhaal, verklarende daarmede deze zitting te hebben bijgewoond.

STAATKUNDIG OVERZIGT.

(*Overgenomen*).

Zes mogenheden verklaren Turkije onafhankelijk en beloven plegtig die onafhankelijkheid ten eeuwigen dage te te zullen eerbiedigen.

Zij beloofden in het Parijsche vredes congres nog meer en — gingen naar huis.

Drie hunner echter waren inmiddels nog eens afzonderlijk bij elkander gekomen, om bij een afzonderlijk tractaat Turkije's onafhankelijkheid afzonderlijk te waarborgen.

Toen Europa dat hoorde was het zeer verwonderd, ja, meer beleedigd dan verrast.

Allerwege hoorde men de vraag: „waartoe dat verbond? „En 't antwoord was, met den tekst van dat verbond zelve: „wel Turkije's onafhankelijkheid!„

Nu was inderdaad dat antwoord uit dien tekst te halen, maar niemand wilde dat antwoord voor waarheid aannemen.

Toen ging de dagblad-pers aan het peinzen om er iets op te vinden dat het publiek tevreden kon stellen, en het eerste blad, dat gelukkig genoeg meende te zijn, van het raadsel te hebben opgelost, verkondigde in een groot artikel: „het tractaat, tusschen Frankrijk, Engeland en Oostenrijk op Oostenrijks verzoek gesloten, heeft hoofdzakelijk de strekking, om Turkije te beschermen voor de neiging, die den huize von Habsburg kon overkomen om te zondigen tegen het 10de gebod! „en dat gelooft — niemand. Het Weener Kabinet kan wel edelmoedig zijn, maar dat het vrijwillig de handen uitsteekt, om zich die te laten boeijen tegen het kwaad, dat het daarmede, in de toekomst, zou mogen kunnen doen — zooveel zelfverloochening schrijft men aan de Metternichsche politiek niet toe.

Het *Jounal des Débats* staat dus alleen met zijn geloof, of gelooft het ook zich zelven niet?

In het Engelsche Parlement zijn belangrijke discussiën gehouden over de van de Italiaansche kwestie, doch voor Sardinie van weinig bemoedigenden inhoud. Lord Palmerston toch verklaarde dat Italie verdrukt wordt en meerdere vrijheid mag eischen, maar tevens, dat het die vrijheid moet wachten van *den tijd*, doch hij ontving hierop, en onzes inziens zeer teregt, het scherpe verwijt, dat Engelands staatkunde, als zij Palmerston tot woordvoerder had, ten aanzien van Italie, trouweloos mogt worden genoemd, terwijl men met het volste regt aan de Engelsche pers, zelfs aan de ministeriële, mogt verwijten, dat zij bij den Italiaan verwachtingen had opgewekt, wier verwezenlijking niet in de bedoeling lag van het Ministerie. Intusschen schijnt het waar, dat Engeland en Frankrijk in eene vertrouwelijke nota den Paus en den Koning van Napels zeer dringend hebben verzocht, om hun administratief beheer in meer vrijzinnigen geest te wijzigen, en de Italianen zullen wèl doen, met te wachten op het resultaat van dat verzoek. Men vreest echter, en niet zonder reden, dat de wijzigingen in Italie's bewind op raad van Oostenrijk gebragt, niet zullen strekken tot bevrediging van het verdrukte volk.

De Keizer van Rusland is op dit oogenblik te Warschau en kwam, naar men voorspelt, met allerlei soort van politieke en maatschappelijke zegeningen.

Overigens belooft deze zomer eene algemeene mobiliteit onder de gekroonde hoofden van Europa, en bijgevolg veel zamensprekingen, en bij gevolg, veel handelingen? — Dat zal de tijd leeren.

De Hertog der Overwinning, Maarschalk Espartero, is van zijne reis weder te Madrid teruggekeerd, en zoo als dat in Spanje gebruiklijk is, zijne terugkomst gaf aanleiding tot velerlei geruchten, zelfs tot dien van een coup d' Etat.

De nieuwe drukpers-wet in Spanje, naauwelijks op papier gebragt, zal weder gewijzigd worden, en dat is zeer te wenschen.

In Belgie is men zeer druk bezig met de toebereidselen voor de feesten, ter herinnering aan de scheiding van de Nederlanden en met de verkiezingen. Er zal bitteren strijd gevoerd worden tusschen de liberale en kerkelijke partij — te heviger, nà Walewski's aanval op Belgische pers.

Het is een strijd tusschen het licht en de duisternis en die is altijd van een ernstig karakter.

Turkije zal eerst over zes maanden door de geallieërde troepen ontruimd zijn en wel ter zake van de hervormingswetten.

De twist tusschen Noord-Amerika en Engeland zal wel in der minne worden bijgelegd. Broeder Jonathan dreigt gewoonlijk veel en heeft gezond verstand genoeg om weinig te doen, terwijl Engeland op dit oogenblik eene vloot heeft, zeer geschikt om ontzag in te boezemen.

En toch wil broeder Jonathan iets doen. Hij zal, zoo zegt het gerucht, gewapend in de Oostzee verschijnen, om tol te weigeren aan Denemarken. Europa is, en waarlijk niet zonder reden, zeer benieuwd, hoe de regering van Denemarken van hem zal innen wat haar toekomt.

FRANKRIJK

— De *Constitutionnel* behelst een uitvoerig artikel over de expeditie naar Kabylie. Daaruit blijkt, dat zij tegen de aanstaande lente zal plaats hebben en dat daaraan vier kolonnes deel zullen nemen, die gelijktijdig Kabylie zullen binnen dringen, om zich in het hart van dat land te vereenigen. Men denkt dat 28 à 30,000 man troepen voldoende zullen wezen, om het doel te bereiken.

— De gemeenteraad van Marseille heeft eene som van 45000 francs beschikbaar gesteld voor de ontvangst in die stad van den maarschalk Pélissier. Aan dezen bevelhebber en de met hem terugkeerende troepen zal een banket worden aangeboden.

— De overstrooming van de Lot heeft zonderlinge verwoestingen in het departement der Lozère veroorzaakt. Den 29sten Mei deed, zich een dof en aanhoudend gekraak hooren in het dorp Barjac. De huizen schudden zoodanig dat de bewoners ze in allerijl verlieten. Het onderaardsch geluid ging voornamelijk uit van den berg ten noorden van het dorp gelegen en op welks top het dorpje Sennaret ligt. Ter naauwernood hadden de bewoners dezer plaats zich met hun vee van daar begeven of de geheele berg ontving een geduchten schok; een hevig gerommel deed zich hooren en een gedeelte van den berg werd in de vallei en de bedding van de Lot geworpen, woningen, boomen en alles wat het in zijn val ontmoette met zich medeslepende. De hierdoor aangerigte schade wordt op 700,000 francs begroot.

— De heer Couture is belast de doopplegtigheid van den keizerlijken prins op het doek te vereeuwigen; hij ontvangt daarvoor eene som van 80,000 francs.

DE LANDVERHUIZING UIT GROOT-BRITTANNIE.

Het goedkoope brood van de jaren 1851—53, de goudontdekkingen en de landverhuizing, volgens officieele bescheiden in die drie jaren 1,034,667 zielen bedragende, hebben meer toegebragt tot de zigtbare afneming van gebrek dan de goed gemeende, maar niet altijd vruchtbare pogingen van ijverige philantropen.

Hetzij landverhuizing een teeken is van hoogere beschaving dan die der omliggende streken, zoo als het geval scheen te zijn met het oude Griekenland en het hedendaagsche Massachusetts, of het tegendeel, gelijk het voorbeeld van Ierland aanwijst, ontegenzeggelijk is zij altijd een gevolg van het feit, dat de eene plaats meer middelen van bestaan en gelegenheid tot arbeid aanbiedt dan de andere. Zonderling is het dan dat de meest bedrijvige volken, zoo als die van Engeland en de N. Oostelijke Staten van Amerika, juist vooraan staan onder de natien die het grootste aandeel in de landverhuizing hebben. In de 40 jaren

---

zien en vroeg, toen ik eindigde met te zeggen dat ik den nacht in een *garni* had doorgebragt en daar mijn doekspeld in betaling had gegeven:

— Maar joeg mijnheer Mirmidon u dan de straat op zonder u het salaris te betalen, dat u toekwam?

— Mijnheer, — antwoordde ik, terwijl een plotselinge blos mijne wangen bedekte, — ik schaam mij, u te moeten bekennen, dat ik uit hooghartigheid het geld weigerde, dat hij mij door den chef wilde laten uitbetalen. Ware ik niet zoo trotsch geweest, ik zou thans, ten minste voor 't oogenblik, niet in dadelijk broodsgebrek verkeeren.

— Hoor eens, jongman, — hervatte hij, — schaam u daar niet over, want juist deze omstandigheid beweegt mij u eene hulp te verleenen, die ik u, hadt gij dat geld aangenomen, waarschijnlijk zou onthouden hebben, daar ik in den strikten zin, thans geen nieuw bediende noodig heb. Dat gij uit fierheid, dewijl gij in uwe eer gekwetst waart, het u wettig toekomende salaris geweigerd hebt, stemt mij gunstig voor uw karakter en ik wil voorshands gelooven, dat alles zich juist zoo toegedragen heeft, als gij mij verhaalt (hetgeen ik nader onderzoeken zal en bevestigd hoop te vinden.) Het zou mij leed doen, zoo ik iemand, die werkelijk hulpbehoevend was en wel buiten zijne schuld, onverroepelijk afwees. Ik wil u dus een voorstel doen: de bediende, die in mijn winkel het vak der rouwgoederen behandelt, ligt zwaar ziek, doch ofschoon gij zegt, in de behandeling van die artikelen ervaren te zijn, wilde ik u niet dadelijk engageren, daar zijne plaats ondertusschen door een ander mijner heeren waargenomen wordt. Bij gunstige uitzondering wil ik u echter aannemen als noodhulp; let wel, ik zeg als noodhulp, want mijn personeel is meer dan voltallig en ik zou er dus eigenlijk niemand meer behoeven bij te nemen. Waar evenwel dagelijks zooveel monden eten zal één daarbij de duurte er niet in brengen; doch ik waarschuw u ten sterkste om in den tusschentijd naar eene vaste plaatsing bij een ander uit te zien, want, herstelt mijn zoo even genoemde bediende, dan zult gij na korter of langer tijd, zoo er ten minste ondertusschen geene vacature ontstaat, weêr moeten vertrekken, daar ik mij natuurlijk niet verbinden kan om bedienden aan te houden, die ik niet noodig heb. Wees nu maar bedaard, voor 't oogenblik zijt gij van zorg ontheven. Ik wil hopen dat ik mij niet bedrogen heb in de goede verwachting, die ik uit uw gelaat en uwe woorden heb opgevat.

Hij voegde er nog iets bij omtrent het salaris. Ik had geene keuze, maar bovendien zonder ondankbaar te zijn had ik geene aanmerking kunnen maken op de bepalingen die hij mij stelde. Sidderend van aandoening greep ik zijne hand en wilde die kussen. — Mijnheer, — zei ik stamelend, — gij redt mij van den hongerdood en....... misschien van erger! — Eer ik echter mijn plan kon volvoeren trok hij zijne hand terug met de woorden: — Vriendje, niet alzoo! Wilt gij uwe dankbaarheid betoonen, doe dit dan door ijver en onkrenkbare trouw. Ga nu naar den chef van mijn winkel; zeg hem wat wij besproken hebben en verzoek, dat hij u uwe taak aanwijze.

Toen ik des avonds het zolderkamertje betrad, waar mijne legerstede stond wierp ik mij op mijne knieën om den goeden God te danken, die redding aangebragt had toen het water mij tot de lippen was gerezen. Mijn mond bewoog zich niet, maar een eindelooze stroom van dankzegging steeg uit mijn hart omhoog. Gesterkt en bemoedigd rees ik op, vol vertrouwen dat ook de toekomst zich voor mij wel ten beste zou schikken.

Gedurende dien treurigsten Zondag-namiddag en Maandag-morgen van mijn leven had ik, niemand zal het bevreemden, slechts schaars aan mijne Rosalie gedacht. Ik bedoel daarmede niet dat haar beeld uit mijn geest weggewischt was, maar het werd zoodanig omgeven, omhuld, verdrongen door andere, door vlijmende gedachten, dat ik het daar niet van kon afscheiden en alles samensmolt tot eene nevelige massa van gestalten. Die dierbare beeldtenis

van 1815 tot 1855 hebben niet minder dan 4,293,765 personen het Vereenigd koningrijk verlaten om andere landen te gaan bewonen, en daarvan 2,621,609, of 61%, gedurende de laatste 9 jaren. Van 1816 tot 1830 was het gemiddeld jaarlijksch bedrag 24,582, in de vijftien jaren eindigende met 1845 reeds 78,099, en in de laatste 9 jaar klom het tot 291,289; Ierland heeft daartoe in de grootste evenredigheid bijgedragen.

Nimmer vloeide de stroom der menschen-beweging uit eene betrekkelijk kleine bron zoo sterk als het gezegde ontzagchelijke cijfer over 40 jaren aanwijst. En in stede dat Brittannie daardoor werd ontvolkt, nam het getal zijner inwoners sneller toe dan in eenig vroeger tijdvak, in weerwil dat voor Ierland in het bijzonder het tegendeel plaats had. De vreemdelingen die zich gedurende dat tijdverloop in het rijk vestigden, maken een op zich zelf beschouwd beduidend getal uit, doch tot dien aanwas kon het niet sterk medewerken. Deze verhuizing in en uit saten vindt men overal terug; zij wijst op eene toekomstige groote menging van de bevolking der aarde, om haar meer en meer één gezin te doen worden.

De grootste verhuizing, 368,764 zielen, viel in 1852 voor; in 1853 daalde het cijfer tot 329,937, in 1854 was het 323,429 en in 1855 slechts 176,807, d: i: minder dan de helft van 1852, en eene vermindering van 45,3% tegenover 1854. De kommissarissen voor het onderwerp schrijven dien teruggang toe aan de voorafgegane verkleining der bevolking die de verhuizing levert, en aan verbetering in den toestand der arbeidende klasse in Ierland. Dringt men tot de bijzonderheden door, dan doen zich echter betere oorzaken voor die vermindering op. Vergeleken bij 1854 nam in 1855 de verhuizing af naar: de N. Amerikaansche kolonien 59%, de Vereenigde Staten 46,4, Australie 37,2%. De toestand der Ieren was niet slechts beter, maar de prikkels om hun land te verlaten waren veel geringer. In Australie en in de V. Staten had in het huishoudelijk verkeer gedurende 1854 eene belangrijke wending plaats. Wel verre dat men nog fortuinen vond in de valleijen van Victoria, en te New York de arbeid als toegeworpen werd, hadden beide plekken meer handen dan werk konden vinden en meer monden dan zij konden voeden. Canada deelde de gesteldheid der V. Staten; daar was zelfs stremming van ondernemingen en gebrek. Gelijktijdig was er in het vaderland groote vraag naar arbeid en naar krijgslieden, en op die wijze is de vermindering der emigratie in 1855 ligt te verklaren. Zeer waarschijnlijk zal zij, indien de vrede aanhoudt, op nieuw het cijfer van 1852 bereiken en het overschrijden. De gunstiger toestand der Ieren zal zich spoedig in eene aangroeijing der bevolking van hun schoon eiland openbaren.

In 1852, toen de verhuizing het grootst was, had de voorspoed van Brittannie een hoog standpunt bereikt. Keert die voorspoed terug in zoo klimmende mate als weleer, dan groeijen ook de hulpbronnen der bewoners en de neiging om hun toestand nog meer te verbeteren. In steeds grooter aantal zullen zij dan nieuwe nederzettingen vinden in de nog onbevolkte streken van Amerika en Australie.

Sedert de stoom eene brug over den Atlantischen oceaan heeft geslagen, zijn de landverhuizingen vooral belangrijk geworden wegens de betrekkingen die zij tusschen Europa en de nieuwe wereld stichten. Met elken dag zijn de banden sterker geworden die het maatschappelijk en industrieel welzijn van Engeland en van de Vereenigde Staten aan elkander hechten. De magtige republiek ontvangt aan hare stranden de ontvolking van Ierland; de toename harer bevolking van buiten af is reeds twee derde van die uit den eigen boezem. In 1854 kwamen er 427,833 vreemdelingen zich vestigen, en het gemiddelde ging voor de laatste 4 jaren 400,000 te boven. In 1853 was het aantal 460,474. Van 103,414 landverhuizers uit Brittannie naar de V. Staten in 1855 waren 57,164 inboorlingen van Ierland. Gedurende de 4 jaren van 1851-1854 verlieten 822,352 Ieren hun land, en in de 8 jaren die met 1854 eindigen niet minder dan 2,444,802 zielen de stranden van Groot-Brittannie. In de Ver. Staten kwamen gedurende hetzelfde tijdverloop over zee 2,776,895 menschen aan; ongeveer de helft mag men rekenen dat Ieren waren.

Meer dan eene halve eeuw lang drijft de uitwerking van het landbezit in Ierland en van het puritanisme in Engeland een stroom van Ieren naar de Ver. Staten; zij hebben gaande weg in de bevolking van deze het Celtisch element doen boveudrijven, en den vijandigen geest tegen Engeland overgestort dien zij zoo lang met bitterheid hebben gevoed. Gelukkig worden allengs de stevige en zachte banden van handels- en ander verkeer, welke de beide volken vereenigen, veel krachtiger en talrijker dan de godsdienstige en staatkundige hartstogten, welke hen scheiden.

Tot het begrip der geschiedenis, in de studie van staatkunde en staathuishondkunde, in het van verre volgen der wegen van de Voorzienigheid wordt, vooral tegenwoordig, het onderwerp der landverhuizing meer en meer belangrijk. Men zij slechts omzigtig met niet onvoorwaardelijk op tropische gewesten te willen overplanten wat de gebeurtenissen op hoogere breedte ons leeren.

D. L. W.

INGEZONDEN STUKKEN.

Een oud pluizer brengt, namens alle pluizers in den indischen wetten- en bepalingen labyrinth, zijn welmeenenden dank aan den aanvuller en teregtwijzer voor de Verzameling van wetten, besluiten en bepalingen, bijeengebragt door Tollens te Batavia, en moetende bevatten, documenten die NIET in het *Staatsblad* zouden zijn opgenomen. X.

ADVERTENTIEN.

VENDUTIE.

Op Dingsdag den 23sten September 1856.

Voor de toko van LEDEBOER & CO, aan de *Kaliemaas.*

Van eene partij Heeren en Dames Modeartikelen, Zijden Stoffen, Kleeden, Gebloemde Satijn, geborduurde wit Piqué vesten, Neteldoek, diverse Hoofddoeken, Sarongs, Kains enz., Provisiën en Dranken, Glas- en Aardewerk, diverse Touwwerken, en Vlagdoek, Zweedsche Teer, Verfwaren enz. enz. (489)

Op de Vendutie van 23 dezer zal nog worden verkocht:

EEN EUROPESCHE HANDCHAIS op staande veren met riemen.

3 BIMANEESCHE PAARDEN pas aangebragt.

(510) LEDEBOER & CO.

VENDUTIE.

Op Dingsdag den 23sten September 1856,

zal nog worden verkocht een factuur **DIVERSE PROVISIEN** pas aangebragt uit *Europa,* bestaande uit:

400 blikken Gesorteerde Groentens.
9 kisten Vruchten op Brandewijn.
2 „ Theebanket.
1 „ Suikerwerk.
1 „ Trommels Koek.
1 „ Kruisbessen.
1 „ Postelein.
2 „ Frambozen Azijn.
2 „ Gesorteerde Tafelzuur.
10 kelders Id. Id.
1 kist 20/4 blikken gerookte Zalm.
4 kisten 80 potjes Anchovisch.
30/4 ankers Zuurkool.
20 manden Seltzerwater 1/2 kruiken.
30 Puike Hammen.

Een partij Azijn op fust en flesschen.

Zullende alle deze artikelen in kleine kavelingen, voor huisselijk gebruik geschikt, worden verkocht.

(521) LEDEBOER & CO.

VENDUTIE.

Op Vrijdag den 26sten September,

Voor de toko van **BEHREND,** van eenige MEUBELAIR, TOKO- en BIJGEBRAGTE GOEDEREN. (517)

De ondergeteekende zal, op last van den Luitenant-Kolonel, plaatselijken kommandant, op *Zaturdag den 27sten September* e. k. 's morgens ten 10 ure in het locaal der groote Militaire Kantine alhier eene openbare uitbesteding houden voor de levering der benoodigde dranken aan de Kantines in deze Afdeeling gedurende één jaar.

De betrekkelijke voorwaarden liggen ter lezing bij den kastelein der Kantine; ook worden nadere inlichtingen gegeven door

Den Kapitein, Commissaris der Militaire Kantine in de stad,

(516) DICKMANN.

VENDUTIE

Op Dingsdag den 30sten September.

Voor de toko van **KARTHAUS & MELCHERS,** van eenige kisten DIVERSE KRAMERIJEN, KANTOOR-LAMPEN met Porceleinen Ballons, VERLAKTE BLAADJES, eene partij VERFWAREN, als: Menie Zwartsel, Geeloker, Heilrood, gemalen en ongemalen Krijt, kisten met TIMMERMANS-GEREEDSCHAPPEN, JACONETTEN en meer ANDERE GOEDEREN. (414)

VENDUTIE.

Op Donderdag den 2den October 1856,

Zullen alhier door de ondergeteekenden op publieke vendutie zonder reserve worden verkocht de roerende goederen, behoorende tot den faillieten boedel van den Chinees, LIEM TJING TIK, bestaande in MEUBELAIRE en TOKO-GOEDEREN.

BEZOEKIE, *De Agenten der Soerabayasche*
17 *Sept.* 1856, *Boedelkamer,*
DUBOIS.
(523) J. A. P. DE VISSER.

VERTREK VAN STOOMSCHEPEN.

DE STOOMBOOT
KONINGIN DER NEDERLANDEN,

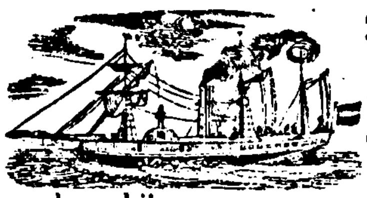

Zal bij tijdige aankomst op *Vrijdag den 3den October* e. k. naar SAMARANG, BATAVIA en SINGAPORE, vertrekken. Vracht en passage te bespreken bij *De Agenten,*

(513) FRASER EATON & CO.

Passage of Kajuits vracht naar London, per het Engelsche schip *CORNUBIA*, kapitein ELLISON, te bevragen bij

De Agenten,

(519) FRASER EATON & CO.

BEKENDMAKING.

Ten kantore van den ondergeteekende is aangebragt per stoomschip *AMBON*, uit de MOLUCCOS.

B. A. een kist inhoudende.

1 KINDERWAGENTJE.

Per Stoomschip *PADANG*, van SAMARANG of BATAVIA.

Een KIST, adres M. FLORIS.

Bovenstaande goederen zijn tegen betaling der vracht en de kosten dezer annonce, te bekomen bij,

(525) W. CORES DE VRIES.

was wel met alles ineengeweven, maar stond nooit zuiver en van alle bijmengselen ontdaan voor mijn zielsoog. Nu evenwel de gezigteinder van mijn leven zoo plotseling en wonderdadig opgeklaard was, konik weêr geregeld denken, en thans begon mijne verbeelding mij te pijnigen omtrent het lot, dat aan het arme meisje te beurt gevallen kon zijn. Hoe zou ik iets van haar te weten komen? Tot uitgaan bestond voor mij zelden gelegenheid; viel het al eens voor dan was dit bij avond, een zeer ongeschikt tijdstip voor nasporingen als de mijne. Ik moest dus hetgeen over haar en mij beschoren was, aan het lot overlaten.

En dit diende mij beter dan ik had durven verwachten. Het gebeurde enkele malen, dat ik pakken met rouwstoffen ter bezigtiging moest gaan brengen naar klanten in den omtrek van Rosalie's woning. Ik had dan al eens opgezien naar haar venster, doch altijd zonder vrucht, zoodat ik begon te gelooven dat zij buiten de stad gezonden was. Zoo verliepen verscheidene weken. Eindelijk er weder eens voorbij gaande, wierp ik een snellen blik naar boven, schoon meer uit gewoonte dan wel met eene bepaalde bedoeling, want ik had reeds alle hoop opgegeven van haar immer weder te zien. Doch deze maal bleef ik als aan den grond geworteld staan; daar zat zij immers zelve aan het venster? Maar hoe veranderd! bleek, treurig, vervallen! Haar blik ontmoette die mijnen; en snelle blos vertoonde zich op haar gelaat, en toen, na blijkbaar een oogenblik geweifeld te hebben, stak zij den wijsvinger van hare linkerhand loodregt in de hoogte, legde den wijsvinger van hare regterhand horizontaal op den top en scheen mij vervolgens met eene beweging van haar hoofd te vragen of ik dit sein begrepen had. Met blijdschap op het gelaat knikte ik ja, waarna zij een bijna onbemerkbaren groet met hare hand maakte en toen, dadelijk opstaande, zich van het raam verwijderde.

Mijne toestemmende beweging was onwillekeurig geweest, want op dien oogenblik kon ik volstrekt niet vatten wat het sein beduiden moest, ofschoon mijn hart van vrengde klopte over dit blijk van toenadering van hare zijde, een bewijs dat zij mijne gevoelens ten haren opzigte sedert lang gekend had en zich nu in haar nood op mijne genegenheid beriep. Den heelen terugweg liep ik te peinzen en t'huis, ik moet het met smart bekennen, had ik nog nooit mijn werk zoo onachtzaam verrigt als ik het dezen dag deed. Buiten allen twijfel was het voor mij, dat zij met hare vingers de letter T gevormd had, maar, hoewel dit een stap tot de ontraadseling was, veel hielp het nog niet. Eindelijk, na veel peinzen en herpeinzen, was het of een licht voor mij opging. Zou zij niet den tuin der Tuileriën bedoeld hebben, die vermaarde wandelplaats van bonnes en kinderen, van jonge jufvrouwen en gouvernantes? Ja, gewis, dat moest het zijn, ik moest haar daar afwachten. Op een dag der week was het mij echter onmogelijk daar heen te gaan en met het brandendst ongeduld wachtte ik dus den Zondag af, in de hoop dat ook zij wel zou begrepen hebben, dat dit de eenige tijd was, dien ik ter mijner beschikking had.

(*Vervolg hierna.*)

Wordt gevraagd eene GOUVERNANTE voor de opleiding van vier Jonge Meisjes.
Vereischten zijn kennis der Hollandsche en Fransche talen en der pianomuziek.
Adres franco brieven Lett. X. Postkantoor *Pasoeroean*, of wel bij den uitgever dezes. (503)

Wordt gevraagd een KLERK, op *f* 50.— tractement 's maands. Te bevragen in het *Java Hotel*. (502)

BEKENDMAKING.

Ten kantore van den ondergeteekende, liggen de ondervolgende goederen, aangebragt per diverse Stoomschepen, van verschillende plaatsen, welke aan belanghebbenden zullen worden afgeleverd, tegen betaling der kosten van deze advertentie en daarop gevallen vracht.

Een pak inhoudende :
2 KUSSENS en 1 VIOOL.
JDF. „ kist inhoudende :
4 SCHILDERIJEN met VERGULDE LIJSTEN.
STC. „ „ inhoudende :
44 Ps. ZWART KATOEN.
RADHEN MAAS TOEMANGOONG ARIO SOERO ADHIE NINGRAT, Regent *Mangettan (Madioen)* } Een kist inhoudende : 1 FRANSCH PORCELEIN VERGULD THEESERVIES en JAPANSCH DOOSJE.

(484) W. CORES DE VRIES.

LIEFHEBBERIJ-TOONEEL:
Oefening baart Kunst.

REPRESENTATIE
Op Zaturdag den 27 September 1856.

DE LINNENWEVER
TOONEELSPEL IN EEN BEDRIJF.
DAARNA
DE JAGER, DE HUZAAR EN HET OESTERMEISJE
OF
DE VERPANDE KRIJGSLIEDEN.
KLUCHTIG BLIJSPEL MET ZANG IN EEN BEDRIJF
EN TEN SLOTTE.
TWEE JAREN SCHILDWACHT OP EEN POST
OF
MEESTER JORIS, DE DORPSMUZIEKANT
BLIJSPEL MET ZANG IN EEN BEDRIJF.

Het bespreken en de prijzen der plaatsen even als vroeger. Toegangbilletten te verkrijgen in het lokaal van het komedie gebouw, op den dag der voorstelling van 's morgens acht tot 's namiddags ten twee ure. Aanvang ten 7½ ure en zal er in de zaal niet mogen worden gerookt.

Namens de Directie.
De Secretaris,
(501) J. G. GRAUSS.

ZALF EN PILLEN
VAN
HOLLOWAY.
EEN BUITENGEWOON MIDDEL TEGEN ERYSIPELAS.

JAN MEIJER, te *Batavia*, heeft gedurende vele jaren verschrikkelijk geleden aan deze ellendige ziekte. Negen maanden lang was hij daardoor, in weerwil van alle geneeskundige hulp, doof en blind, en, om zijne eigene woorden te gebruiken, voorbereid tot den dood. Eene goede gedachte deed hem eenige zijner vrienden raadplegen, die hem eenparig aanrieden de ZALF en PILLEN van HOLLOWAY te gebruiken. De uitkomst was dan ook mirakeleus, want binnen twee weken was hij, door het gebruik daarvan, weder hoorende en ziende en ook in staat om op te staan, en na verloop van eene maand was hij volkomen genezen en kon hij zijne werkzaamheden weder hervatten. (518)

Uit hoofde van vertrek naar *Europa* verzoekt de ondergeteekende, allen die iets te vorderen hebben van haar of wijlen haren echtgenoot **H. C. GEUKEN**, in leven MR. KLEEDERMAKER alhier, hunne pretentien vóór ultimo October aanstaande ten haren huize te zenden ten einde voldoening derzelve te erlangen, wijl na dien termijn geene vordering meer zal worden voldaan.

SOERABAYA, Wed. GEUKEN.
22 *September* 1856. (520) *Geb.* TERPSTRA.

Bij VAN DRIESSCHE pas ontvangen met het schip *GOUVERNEUR GENERAAL DUYMAER VAN TWIST*:

SATIN DE CHINE.
COTELINE DE SOIE in 16 verschillende schoone soorten.
GEKLEURDE TRICOT met strepen in soorten.
ZWART SATIN DE LAINE en TRICOT.
BLAAUW SATIN DE LAINE en TRICOT.
SCHOON WIT PIQUÉ.
1e. soort ZWART SATIN.
BILLARD LAKEN.
PUIKE HAMMEN.
Verscheidene kleuren van MAROQUIN LEDER.
Verscheidene soorten van GLIMMEND KATOEN.
Verscheidene soorten SUIKERWERK.
BANKET in blikken trommels.
SCHOON SPEELGOED. (525)

VERLOTING

Van 2 fraaije DRAAI-ORGELS met TAMBOURIN en TROMPETTEN.
De lijst ter inteekening bij
(522) LEDEBOER & CO.

TE HUUR

Wordt gevraagd, om met 1sten October te aanvaarden, EEN HUIS in de stad, dan wel in de nabijheid, tot den huurprijs van *f* 75.— à *f* 100.—
Adres onder lett. A. R. bij den uitgever dezes. (496)

De Notaris BUSKEN HUET alhier, is generale gemagtigde van (512) N. HOFSTEDE.

ONTVANGEN.

Een Europesche TOM POUCE.
„ „ AMERICAINE.
„ „ TENTWAGEN.

Twee zeer goede driesnarige PIANINO'S van B. SCHMITZ te *Rotterdam*. Adres bij
(495) A. BOUMAN & CO.

BOEKHANDEL VAN E. FUHRI.
Ida Pfeiffer's tweede reis rondom de wereld, 3 dln.
Kokkie Bietja atau Kitab Masak Masakan India. (507)

Te verkrijgen bij J. F. C. HOFFMAN.
Nieuwe TOERWAGENS met Engelsche veren en ASSEN tegen zeer billijke prijzen. (493)

OP NIEUW ONTVANGEN.

Fraaije pleeten LIKEUR-, OLIE- en AZIJNSTELLEN, stellen RUSSISCH ZILVEREN LEPELS en VORKEN. Bij (504) MARTENS & CO.

Bij E. FUHRI is opengesteld de inteekening op het Indisch jaarboekje

WARNASARIE,
VOOR HET JAAR 1857.

Bij inteekening, prijs *f* 5.—
Buiten id. (na November) *f* 8.—
(508)

ONTVANGEN
BIJ
LEDEBOER & CO.

VERSCH SELTZERWATER in halve kruiken.
(515)

Te verkrijgen bij E. FUHRI.
SACHROMETERS, van verschillende grootte.
STOFBRILLEN.
Engelsche DUIMSTOKKEN in twee en in vier vouwen.
THERMOMETERS in étui.
ELASTIEKEN. (478)

IN COMMISSIE ONTVANGEN
BIJ (506)
LEDEBOER & CO.

100 Puike, Puike, Groote HAMMEN, eenige vaten AZIJN op Fust, 1 kist PETTEN, GIBUS- en REGENHOEDEN.
Alles à Contant tegen zeer billijke prijzen.

Boekhandel E. FUHRI.
Zij die zich op *Periodieke Geschriften, week- en dagbladen* wenschen te abonneeren gelieven daarvan vóór het vertrek der aanstaande mail onder vooruitbetaling van den abonnements-prijs opgave te doen, ten einde vertraging in de expeditie uit Europa te voorkomen.
Indische Mailbladen worden tegen den prijs van *f* 40.— rec. berekend. (511)

WISSELS OP NEDERLAND.

Te bekomen bij
(353) RUYL CRAMER & CO.

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum		*Vlag*	*Namen der Schepen*	*Gezagvoerders*	*Van*
Sept.	18	Nederl. Ind.	Nawan Eljoesoor.	J. C. Monteiro.	Amoerang.
„	—	Engelsche	Stoomschip Forch.	W. C. Himmo.	Sydney.

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum		*Vlag*	*Namen der Schepen*	*Gezagvoerders*	*Naar*
Sept.	17	Nederl. Ind.	Attaief.	Sech Alie bin Achm. Ba-asin.	Balie (Boliling.)
„	19	„ „	Pinang.	Kang Eng Gow.	„ (Badong.)
„	—	„ „	Krabbe.	Mardam.	Pasoeroean.
„	—	„ „	Little Tot.	Katjoong.	„

In lading liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag	*Namen der Schepen*	*Gezagvoerders*	*Bestemming*	*Agenten*
Fransche	Volney.	C. J. Gigand.	Samarang.	P. Kervel & Co.
Engelsche	Clarendon.	D. M. Gregor.	China.	Fraser Eaton & Co.
Nederl. Ind.	Stoomschip Banda.	C. C. L. Neijts.	Batavia en Samarang.	Cores de Vries.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

Z. M. wachtschip Batavia, korvet Nehalennia, de stoomschepen Etna, Onrust, Vesuvius en Montrado; de brik de Haai; de schoenerbrik de Lansier; de schepen Elmachlaar, Margaretha Simonetta, Volneij, Fulkus So-oot, Kenau Hasselaar, Clarendon en Zeeland; de stoomschepen Java, Soerabaya, Banda en Forch; de barken Fatal Maän, Adrakool Haer, Abdul Hassim ths. hern. Madina, Maria Carlotta, Phoebus, Bacht Mastora, Adenan, Ternate, Gouv. Gen. Duijmaer van Twist, Suzanna en Elizabeth, Cornubia, Jacob, E. W. van Dam van Isselt, Fatas Banjermassing en Nawan Eljoesoor; de schoeners Bella, Sarie Toendjoong, Tom Tough, Tio Kiem Tiang Thaij, Pakis ths. hernd. Fatahool Berkat en de kotter Eduard.

Aan- en uitvoer te Soerabaya van den 18den tot en met den 19den September 1856.

AANVOER

Van Batavia per het Nederl. schip *Duisburg*, gezagv. Meijer, agenten Ruyl Cramer & Co.
85 ledige leggers, Order.

UITVOER.

Naar Balie per de Balische schoener *Pinang*, gezagv. Kang Eng Gou.
58$^{87}/_{100}$ picols gambier, Tan Bindjang; 8 kisten amfioen, McMillan Marten & Co; 1 kist wierook, 1 kist speelkaarten, 220 pakjes visch lijnen, 1 kistje klater goud, 1 kist papieren paijoongs, Tan Ingho.

Naar Schiedam per het Ned. schip *Per Aspera ad Astra*, gezagv. J. Admiraal.
7141$^{83}/_{100}$ picols suiker, 1165$^{91}/_{100}$ picols koffij, 25 picols rotting, N. H. M.; 8 leggers arak, Adam & Co.

Marktprijzen.

SUIKER No. 16 per picol *f* 16½ à *f* 17.—
Idem. „ 15 „ „
Idem. „ 14 „ „
Idem. „ 13 „ „
Idem. „ 12 „ „
KOFFIJ per picol. Nominaal.
RIJST (CANGA) per koijang *f* 125 à *f* 130.—
Id. (WITTE) „ „ *f* 160.—
KOBBUIDEN per 100 st. *f* 300.—
ARAK per legger *f* 100.—
OLIE (KLAPPER) per picol *f* 25.—
OLIE (KATJANG).
KADJANG MARTEN.
ROTTING *f* 8 à *f* 9.—
WISSELKOERS